

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VI. Præter injuriam sibi illatam, adversam quoque canonibus Hadriani epistolam Carolus asserit. Ex utroque capite colligit, si mandata similia sibi aut Episcopis mittantur, cum excommunicationum ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

*anno pietatis regis
anniversario. Initia
Iulianorum & ple-
ni annales annunti-
fum defecere, &
dilectione ne mera-
cenziam novas ales
perpetuitate quae ex
re regnum eius
figuram non habet.*

Episcopos qui incompetenti excommunicatione de re seculari latæ adhærerent. Refert de seipso Hincmarus Hadriano, se præsentibus Legatis pontificis ursisse Regem & primores regni ut iussioni apostolica parerent; qui minati sunt Hincmaro, ni cesserer, bonorum suorum fruitione & jurisdictionis usu privatum iri: *Presentibus vestris Missis, adeo ex vestra iussione verbis restituisti Regi & regorum primoribus, ut & coram eisdem Missis comminaretur mihi quoniam si in mea sententia permanererem, ad altare Ecclesie mee cantare possem, de rebus vero & hominibus nullam potestatem haberem.* Omnibus vero incommodis qua ex his contentionebus oriri possunt Hadriano suggestis, prudenter illum obtestatur ut abstineat ab iis decretis quæ scandalum excitant inter Ecclesiam & Rempublicam, unde religionis dispendium & maximum bonorum ecclesiasticorum detrimentum sequi possit. Hæc sunt ejus verba: *Quapropter, Domine Pater reverentissime, confulite secundum privilegium sedis vestre, subiectiōne noſtre, ne talia nobis cuiuscunq; suggestione mandetis unde inter episcopalem auctoritatem & regalem potestatem, inter Ecclesiam & Rempublicam, tantum scandalum possit oriri quod faciliter ac sine dispendio religionis vel detimento ecclesiasticarum rerum, unde servi & ancille Dei debeant nutriti. & ecclesiastica negotia contineri, postea non possit sedari; quia sicut Abraham dixit ad Dominum: Abiſt hoc à te, Domine; non est hoc tuum, qui judicas omnem terram.*

I. V. Attramen dissimulandum non est, ex usu hujus seculi Pontifices Romanos occasionem quandam harum excommunicacionum trahere potuisse. Etenim aliquando ad fisciendam debitam Regibus fidem censuram ecclesiasticam adhibebant, ut ejus metu rebelles ad officium revertentesur. Sed Princibus id exigentibus adversis subditos hoc dabatur. Quod usurpari non poterat quando Reges inter se dimicabant, ut docebitur uberiorius cap. XVI. Prioris autem usus exempla petere licet e synodo apud Lauriacum habita anno D C C X L I I I . relata in Synodo Meldensi & apud Ivonem, quæ eos qui contra regiam dignitatem aliquid machinantur, vel potestati regiae per sumnam contumaciā non obtemperant, anathemate plebētos decernit. Inde Synodus Suectionensis anno D C C L X V I . rogat Nicolaum I. ut Salomonem Britannæ Ducem moneat, quod Domino suo Carolo regium obsequium præstet, annuōisque census persolvat; alioqui gladio apostolatus vestris se percellendum debito cognoscat libramine. Ludovicus Ultramarinus Rex Francorum, ab Hugone Comite vexatus, subsidium postu-

lat à Synodo Engelenheimense, ubi aderat Legatus Romani Pontificis & Otto Imperator, anno nongentesimo quadragesimo octavo. Decreta est, ad petitionem Regis, in Hugonem regni invaforem excommunicatione, Toletani Concilij judicium exequendo; nisi se Concilio futuro sistat, & à tam nefario scelere resipescat. Deinde in Concilio Treverensi absens Hugo excommunicatus, insidente, ut inquit Flodoardus in Chronico, Lindulfo Legato & Capellano Ottonis Regis, quoniam idem Rex id omnino fieri precipiebat. Hic usus à Concilio Toletano I V. initium sumpfit, & avorum nostrorum memoria cesseavit.

V. Non solum autem ob jurisdictionem invasam, sed etiam ob dignitatem Regis verbo immutam à Romanis Pontificibus, graves aliquando contentiones exarserunt. Ad Carolum Calvum Francorum Regem litteras dederat Hadianus his verbis: *Volumus & apostolica auctoritate jubemus Hincmarum Laudunensem Episcopum, vestra fretum potentia, ad limina sanctorum nostrorumque venire clementiam. Damnatus fuerat Laudunensis Episcopus Synodi Gallicanæ judicio, deinde custodiae mancipatus ex Regis imperio, ut dicti capite sexto. Carolum vehementer commovit ista jubendi formula; quæ à decessoribus Hadriani nunquam fuerat usurpata; ut docet exemplo Gregorij Magni, qui perebat à Regibus Francorum quæ facta velle, eosque horribatur; non autem illis præcipiebat, nec res ipsas imperio exigebat. Itaque dignitatis læsa injuria excandescens, multis in hanc audaciam detonat, e quibus haec selegimus: Reges Francorum ex regio genere nati, non Episcoporum Vicedomini, sed terre Domini hac tenus suimus computati. Et ut Leo ac Romana Synodus scripsit, Reges & Imperatores, quos terris divina potentia præcepit, ius distingendorum negotiorum Episcopis sanctis juxta divalia constituta permiserunt, non autem Episcoporum villici extiterunt. Et sanctus Augustinus dicit, Per jura Regum possidentur possessiones, non autem per episcopale imperium Reges villici sunt auctoresque Episcoporum. Christus etiam censum Regi reddidit. Et Apostolus voluit serviri Regibus, voluit honorari & non conculari Reges. Regem, inquit, honorificate.*

VI. Præter injuriam nominis regio factam, mandatum illud canonibus adversabatur, ut dixi dicto capite sexto. Quare utramque contumeliam colligens, ita infert: Nolite igitur ex vestro nomine, vel apostolice sedis auctoritate, iussiones vel excommunicationum intentiones contra sacrarum scripturarum trahitem, predicationemque majorum, ac sacrarum

Concil. Tolet.

c. 75.

Epistola Caroli
Regis ad Hadr.

*Lionis epistola,
que hic laudatur;
non a p. Leonis Pa-
pa, ut viximus
Hincmar, etiam
a bode quaque
edita sit inter e-
piscopos Leonis; sed
et p. Leonis Bitteri,
confit Archiepiscop-
copi, scripsit anno
434. ut observaret
V. Cl. 1. Simeonis
dat.*

legum sanctorumque canonum constitutiones, nobis de cetero scribi cujusque instinctu permittere, precamur. Quia scitis & scimus totum esse irrum quidquid ab illorum fuerit constitutione diversum. Tandem rogit Pontificem ne contumeliosas epistolatas aut mandata injusta ad se vel Episcopos & proceros regni mittat, ne illa contemnere cogatur: Deprecantes vos in omnipotentiis Dei honore & sanctorum Apostolorum veneratione ut tales in honorationis nostre epistolatas, taliisque mandata, sicut haec tens ex nomine vestro suscepimus, nobis & regni nostri Episcopis ac primoribus de cetero non mandetis; & non compellatis nos mandata & epistolatas vestras in honorandas contemnere, & Missos vestros dehonorare. In his tamen rebus quae à ministerio apostolica sedis pendent, id est, quae scripturis & decretis receptis non refragantur, se omne studium suum libenter impensurum: Quia vobis in his que ad vestrum ministerium pertinent, si tamen ministerium vestrum, cupimus obtemperare. Infra: Quia quod ex apostoli-
ce sedis nomine secundum sanctorum scriptura-
rum tramitem, predicationemque majorum, &
onibz xorum decreta scribuntur, secundum &
tenendum nos ignoramus; & quod secus à quo-
quam fuerit compilatum sive confectum, non so-
lum respuendum sed & redargendum esse cog-
noscamus. Hadrianus, his literis acceptis, Ca-
rolum blandissima oratione placare con-
tut, & Hincmari Laudunensis judicium in
provincia, juxta canones Sardicenses, reno-
vari decernit.

VII. Attamen in hac concertatione eō prorupit impetus Gallorum, ut immodesta comminatio epistolata inserta fuerit. Suppli-
citer à Pontifice Carolus contendit ut negotium canonice peragatur, ne nos, inquit, &
nostros satis invitatos ad id cogatis convertere quod
à Quinta universali Synodo & à Gregorio in y-
nodica ad quatuor Patriarchas tenendum prescri-
bitur; quod adhuc nostris literis ad exemplum in-
serere noluiimus, donec sciamus si duritiam man-
datorum vestrorum erga nos aliter ad benignita-
tem inflectere poserimus. Scilicet ad dejectio-
nem vel anathema respicit decretum contra
eos qui à quatuor synodorum constitutis dis-
cederent. Sed pace illorum dixerim, de fidei
definitionibus loquuntur Quinta Syno-
dus & Gregorius; non autem de constitu-
tionibus canonicis, quae necessitate vel utili-
tate cogente, aut etiam ratione temporo-
rum habita, mutari possunt; cùm regula fidei
retractari non possit. Modestiores fuisse
Gallicanos Episcopos ex Ivone docimus,
cùm de Paschalis II. facto ageretur; cuius
communicationem rejiciendā censentibus Ger-
manici regni Episcopis, oblitore nostri, do-
centes labem quae disciplinæ inferretur non

*Epist. Hadrian. ad
Carolum XXVII.*

*Quinta Syn. Col-
latione 8. Si quis
conuersari faciat con-
tra ea que p[ro]p[ter]a dif-
ficiuntur vel resti-
deret, vel decere,
vel scribere, si
quidem Episcopos
vel Clericos, q[ui]
idem tamquam alter-
os à sacerdotibus
& eccl[esi]asticis
facta faciens de-
gradabatur, q[ui]d
pasu[m] vel derissem.*

*Greg. I. 1. ep. 24.
cunctas quas pre-
fata veneranda
Concordia perfitas
refrinxit, refinxit
qua[ntum] venerandum
assolleret, q[ui]a
duo universali
fuerit confessio con-
firmit, se & non
ida debente quic-
quam profusaq[ue] sur-
ficitur, q[ui]a reli-
gant, q[ui]a ligant
q[ui]a fluant.*

admittendam, sed communionem reveren-
tiāque Summi Pontificis esse diligentissi-
mè conservandam.

C A P V T XIII.

Synopsis.

I. Sub tertia dynastia, non admissa decreta nova Conciliorum que jura regni infringebant. Prohibitum Episcopis à Concilio Romanis ne hominum praefare Regibus. Tamen Radulfus Remensis obtinere non potuit Ecclesiam, quia prius moribus in regno recipis satisciebat. Curia regni his decretis refragabatur ex Ivone; qui mons Paschalium ut factum toleret per dispensationem. Cuius consilium fecit est Summus Pon-

titifex, etiam in simili specie, que emerit in Anglia. II. Constantiam Ludovici VI. in conservandis magistratum suorum iuribus adversus rescriptum Romanae curiae recenset Ivo, licet rem non approbet. Vetitum rescripto ne Prepositi regi prestatios exigit a pauperibus Clericis. Precipit Rex ne mittratur execu-
tio. Alioquin minatur bona Clericorum captiuari.

III. Divisionem Noviomensis episcopatus invito Ludovico Rege fieri non debere scriptis Ivo ad Paschaliam. Ius divisionis decernenda spectabat ad Ponifitatem; sed consensus Regis necessarius, ut vitaretur schisma, ex Ivone. Probatur necessitas regi consensus, è jure tuitionis, ne status ecclesiasticus mutaretur; è jure quoque regio, quod paraciarum distinctionibus intervenire debeat. Confirmatur Concilii Lucensis & Emeritensis.

IV. Conqueritur gravissime Philippus Augustus de consilio Lacy IIII. qui Rege invito cogitabat de Metropoli Dolensi erigenda. Hoc facto regnum suum mihi ait, & coronam è capite suo deiici. Minatur dissidium, si hoc fiat à Pontifice.

V. Erebitur Appamianum monasterio in Ecclesiam cathedralem, à Bonifacio VIII. injuriam sibi factam patavit Philippus IV. Vnde que deinde Tolosa facta est immutatio, non accidisse censenda est absque Regis consensu. Hodie conceptis verbis adhibetur in similibus negotiis.

VI. In tertia Regum nostrorum dynastia
constanter etiam regni dignitatem &
jura retinuerunt Rex Ludovicus VI. Cras-
sus dictus & regni proceres circa annum
MCXV. cùm de lacramento hominij à Ra-
dulpho Archiepiscopo Remensi, Regi pre-
stanto, ageretur. Vetuerant Gregorius
VII. Vrbanus II. & Paschalis II. excom-
municationis pena adiectâ, ne Episcopi aut
Clerici hominio, sed tantum fidelite, se
Principibus adstringerent. Radulfus, Ger-
vasio Remensis Ecclesia invasore pullo, sedi
suæ restitui Ivonis interventu perebat. Con-
cessit Princeps ut Curiae, quam Aurelianii
cogebat in Natali Domini, se sisteret. Sed
recipere non poruit Ecclesiam Radulfus alia
ratione quam hominio praestiro, exemplo
majorum; reclamante Curia, novisque De-
cretis, quæ jura regni corrumpentes, plu-
rimū